

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
De heer P. Adema
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 3 april 2024

betreft Nadere vragen over de aanpak dierwaardige veehouderij en vervolgstappen
amendement 2.1 Wet dieren

ons kenmerk 172321.10U

Geachte heer Adema,

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben met belangstelling kennisgenomen van uw antwoorden van 14 maart 2024, zoals opgenomen in het verslag van een nader schriftelijk overleg over de aanpak dierwaardige veehouderij en vervolgstappen amendement 2.1 Wet dieren en de voortgangsbrieff convenant dierwaardige veehouderij.¹ De leden van de fractie van de **PvdD** hebben naar aanleiding hiervan nog een aantal vervolgvragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

In antwoord op vraag vijf stelt u: *"Een dierwaardige veehouderij vergt verstrekkende aanpassingen in de huidige (gangbare) bedrijfsvoering. Deze aanpassingen zullen met significante kosten gepaard gaan, die niet alleen door de primaire producenten gedragen kunnen worden. Overheid, financiers en markt- en ketenpartijen zullen tijdig en in voldoende mate moeten inspelen op het langetermijnperspectief en ze moeten elkaar zo nodig hierop aanspreken. Voor veehouders is het belangrijk dat er duidelijkheid is over de afzetmogelijkheden in de (Nederlandse) markt en keten."*

De leden van de PvdD menen dat u niet op alle elementen van vraag vijf een (gemotiveerd) antwoord hebt gegeven. Dit betreft in de eerste plaats de vraag of de financiële gevolgen door de veeteelt-ondernemers te dragen zijn. Zij vragen of u kunt aangeven waarom die kosten niet door de veeteelt-ondernemers zijn te dragen. Daarnaast is gevraagd of nadeelcompensatie gerechtvaardigd is. Kunt u aangeven binnen het kader van het nadeelcompensatierecht of en zo ja op welke gronden er een aanspraak op nadeelcompensatie zou bestaan? Ten slotte is gevraagd of de compensatie ook voor rekening van banken, supermarkten enzovoort dient te komen. De leden van de PvdD-fractie vragen u hier alsnog op te antwoorden en in uw antwoord te betrekken op welke wijze de door u bedoelde "financiers en markt- en ketenpartijen" eventueel verplicht kunnen worden om bij te dragen aan de kosten die veeteelt-ondernemers moeten maken om tot een zogeheten dierwaardige veehouderij te komen

In reactie op vraag zes heeft u geantwoord: *"De inwerkingtredingsdatum van het amendement-Vestering is vastgesteld op 1 juli 2024 (Stb. 2023, 203). Het amendement is dus niet geblokkeerd. Wel heb ik een wetswijziging voorgesteld aan de Tweede Kamer om de doelstellingen van het amendement op een betere manier te kunnen verwezenlijken. Deze wijziging acht ik noodzakelijk om tot naleefbare en handhaafbare wetgeving te komen. Het verdienvermogen van veehouders heeft daarbij geen rol*

---

¹ Kamerstukken I 2023-24, 28286, AB

datum 3 april 2024

ons kenmerk 172321.10U

blad 2

gespeeld. Ik heb de impact op het verdienvermogen van veehouders wel betrokken bij de contouren die ik heb geschetst voor de eerste AMvB ter invulling van deze wetswijziging."

Volgens de leden van de PvdD-fractie is deze vraag onvoldoende beantwoord omdat u niet aangeeft "in hoeverre en hoe" het verdienvermogen wordt meegenomen in de besluitvorming. Zij vragen of u die vraag alsnog kunt beantwoorden en daarbij kunt aangeven hoe het rekening houden met het verdienvermogen bij het laten voortduren van een dieronwaardige veehouderij zich verhoudt met het bepaalde in de artikelen 1.3, 1.4 en 2.1 van de Wet dieren.

In vraag acht hebben de leden van de PvdD-fractie u gevraagd of u het met een dieronwaardige wijze van exploitatie behalen van een redelijk bedrijfsresultaat door de veehouder als een "redelijk doel" als bedoeld in artikel 2.1 van de Wet Dieren aanmerkt. Zij menen dat u deze vraag niet hebt beantwoord en vragen of u hier alsnog op kunt reageren.

Ook op vraag elf heeft u geen antwoord gegeven, zo menen de leden van de PvdD-fractie. De vraag is niet of het amendement-Vestering wijziging van onderliggende regelgeving tot gevolg heeft, maar of met het intrekken van de in de vraag aangegeven onderdelen van onderliggende besluitvorming recht zou zijn gedaan aan het amendement. Kortom, of die intrekking een passende maatregel is waarmee aan de tekst van het amendement (geheel of gedeeltelijk) recht wordt gedaan. Zij vragen of daarop kunt antwoorden.

Hetzelfde geldt voor de vragen tweeëntwintig en drieëntwintig: volgens de leden van de PvdD-fractie heeft u hierop geen antwoord gegeven. In artikel 8 van de Bijlage I van de EEG-Richtlijn 2008/120 die betrekking heeft op minimumnormen ter bescherming van varkens, is bepaald: "*Het couperen van staarten en het verkleinen van de hoektanden mogen niet als routinemaatregel worden uitgevoerd, maar alleen wanneer bepaalde kwetsuren van spenen bij zeugen of van oren en staarten bij andere varkens zijn geconstateerd. Voordat tot deze ingrepen wordt besloten, moeten maatregelen worden getroffen om staartbijten en andere gedragsstoornissen te voorkomen, de omgeving en de varkensdichtheid in aanmerking genomen. Hiertoe moeten ontoereikende omgevingsfactoren of beheerssystemen worden aangepast*".² De leden van de PvdD-fractie stellen vast dat in dit artikel specifiek is aangegeven dat het couperen van staarten en het verkleinen van de hoektanden niet als routinemaatregel mag worden uitgevoerd. Zij vragen u alsnog aan te geven in welke Nederlandse wettelijke voorschriften dat verbod is herhaald en uitgewerkt.

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 3 mei 2024.

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

---

² Artikel 8 van de Bijlage I van de EEG-Richtlijn 2008/120.